Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Centru (jud. Tatiana Balan)
Dosarul nr. 2ac-667/23
(2-22138786-02-2ac-23112023)

D E C I Z I E

7 februarie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Vitalie Cotorobai şi Viorica Mihaila
Grefier Cristian Adam

examinând, în şedinţă publică, cererea de apel declarată de apelanta SRL"AUTOGENIUS", și apelul incident declarat de CA"GENERAL ASIGURĂRI"SA, împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 septembrie 2023, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de CA"GENERAL ASIGURĂRI"SA împotriva SRL"AUTOGENIUS" și Mihail Capmoale cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

1. La data de 22 septembrie 2022, Compania de Asigurări "GENERAL ASIGURĂRI" Societate pe Acțiuni (*în continuare CA"GENERAL ASIGURĂRI"SA*) a înaintat cerere de chemare în judecată, ***ulterior concretizată***, împotriva Societății cu Răspundere Limitată "AUTOGENIUS" (în continuare SRL"AUTOGENIUS") și Mihail Capmoale cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că la data de 10 decembrie 2019, în România, Mihail Capmoale, conducând autovehiculul de model "*****", cu numărul de înmatriculare *****, ce aparține cu drept de proprietate SRL"AUTOGENIUS", a încălcat regulile circulației rutiere și a tamponat autovehiculul de model "*****", cu numărul de înmatriculare *****.

Menționează că vina conducătorului autovehiculului de model "*****", cu numărul de înmatriculare ***** și, anume, Mihail Capmoale în încălcarea

regulilor circulației rutiere a fost stabilită prin procesul-verbal seria PHZX nr. 293650 din 10 decembrie 2019.
Afirmă că răspunderea civilă obligatorie externă pentru pagubele produse de autovehiculul de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare ***** a fost asigurată la CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA pin contractul nr. RCAE-0025674 din 20 mai 2019, asigurat fiind SRL”AUTOGENIUS”.
Relatează că în baza raportului de daune nr. 0165-19-CV-RO, CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA a emis ordinul nr. 744 din 4 martie 2020, prin care s-a aprobat despăgubirea de asigurare în mărime de 1981,02 Euro și a fost achitată la contul bancar al gestionarului SRL”April Broker de Asigurare Reasigurare” prin ordinul de plată nr.243 din 4 martie 2020.
Susține că în cadrul instrumentării dosarului de daune s-a constatat că autovehiculul de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****, implicat în accidentul rutier din 10 decembrie 2019, la momentul producerii accidentului rutier nu dispunea de certificat de revizie tehnică, fapt confirmat prin accesarea informațiilor disponibile prin intermediul platformei de interoperabilitate MContect, pusă la dispoziția CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA în bază de contract de către IP „Agenția de Guvernare Electronică”.
Invocă, că Regulile de inspecție tehnică periodică, aprobate prin Hotărârea Guvernului RM nr.1047 din 8 noiembrie 1999 și în special, pct.24 obligă proprietarul autovehiculului la inspecția tehnică anual.
Punctează că reieșind din faptul că pârâta SRL”AUTOGENIUS” este posesorul *de iure* al autovehiculului implicat în accidentul rutier, iar Mihail Capmoale, în calitate de posesor *de facto*, este vinovat de producerea accidentului rutier și, totodată, aceștia nu dispuneau de revizie tehnică la momentul producerii accidentului rutier, CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, în calitate de asigurator, are dreptul să înainteze acțiunea în regres în limita despăgubirilor achitate în mărime de 1981,02 Euro.
Notează că pentru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, din numele căruia a acționat avocatul Gheorghe Sclifos, a expediat în adresa pârâtei SRL”AUTOGENIUS” pretenția, care a fost recepționată de către aceasta la data de 25 martie 2022, la care nu a reacționat sub nici o formă.
Solicită admiterea acțiunii, încasarea în mod solidar de la SRL”AUTOGENIUS” și Mihail Capmoale, în beneficiul CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, a despăgubirii de asigurare în sumă de 1981,02 Euro, a taxei de stat în sumă de 1186,73 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

Poziția instanței de fond:

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 septembrie 2023, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat de la Mihail Capmoale, în beneficiul

CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, despăgubirea de asigurare în sumă de 1981,02 euro, echivalentul în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii, precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei și taxa de stat în sumă de 1186,73 lei. În rest acțiunea s-a respins.

Solicitarea apelantului:

3. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, la 22 octombrie 2023 prin intermediul poștei electronice, apelanta SRL”AUTOGENIUS”, reprezentată de avocatul Liviu Capcelea, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 septembrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii. A indicat că, motivele de fapt şi de drept vor fi prezentate suplimentar după ce va lua cunoştinţă cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.
4. La 23 noiembrie 2023, conform fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de apel judecătorului Ana Panov (f.d.141).
5. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2023, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de apelanta SRL”AUTOGENIUS”, reprezentată de avocatul Liviu Capcelea. S-a comunicat apelantei SRL”AUTOGENIUS”, reprezentată de avocatul Liviu Capcelea, că necesită să prezinte, în cancelaria Curţii de Apel Chişinău, apelul motivat cu indicarea motivelor de fapt şi de drept pe care se întemeiază apelul şi probele invocate în susţinerea apelului, dovada de plată a taxei de stat în sumă de 890,00 lei şi că i se acordă termen de 10 zile din momentul recepționării prezentei încheieri să lichideze neajunsurile menţionate. În caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă şi va fi restituită conform art.369 alin.(1) din Codul de procedură civilă. S-au adus la cunoștință urmările art.369 alin.(1^1) din Codul de procedură civilă, ce survin în urma neexecutării prezentei încheieri (f.d.143-145).
6. La data de 9 ianuarie 2024 prin intermediul poștei electronice, apelanta SRL”AUTOGENIUS”, reprezentată de avocatul Liviu Capcelea, a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, înlăturând neajunsurile cererii de apel în termenul acordat, dat fiind faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 noiembrie 2023, a fost recepționată la 28 decembrie 2023, fapt confirmat prin extrasul de pe poșta electronică (f.d.146).
7. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2024, s-a acceptat spre examinare cererea de apel înaintată de apelanta SRL”AUTOGENIUS”, reprezentată de avocatul Liviu Capcelea (f.d.153).

8. La data de 22 ianuarie 2024, CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, a depus cerere de apel incident împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 septembrie 2023, solicitând respingerea apelului depus de SRL”AUTOGENIUS”, admiterea cererii de apel incident, casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii împotriva SRL”AUTOGENIUS” și încasarea în mod solidar a sumelor solicitate la nivelul instanței de fond, inclusiv, încasarea în mod solidar și a taxei de stat achitate la depunerea apelului incident. La cererea de apel incident a fost anexată și dovada de plată a taxei de stat (f.d.155-162).
9. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2024, s-a acceptat spre examinare apelul incident înaintat de CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA (f.d.164).

Argumentele părților:

10. În motivarea apelului declarat de SRL”AUTOGENIUS”, a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, fiind pasibilă de a fi casată.

Menționează că potrivit contractului de comodat din data de 1 noiembrie 2019, SRL”AUTOGENIUS” a transmis cu titlu gratuit lui Mihail Capmoale, automobilul de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****, pentru utilizarea ultimului în interes personal.

Susține că în circumstanţele descrise, la 10 decembrie 2019, în momentul producerii accidentului rutier, coroborând circumstanţele de drept și de fapt, se atestă faptul că raportul inspecției tehnice efectuat la 8 mai 2019, era valabil pînă la 7 mai 2020, fapt de asemenea confirmat prin lipsa actelor permisive eliberate de către Operatorul de transport rutier şi/sau conducătorul este oblige să dețină pentru transport de pasageri efectuat un șir de acte precum: a) extrasul din Registru; b) foaia de parcurs, de modelul prevăzut în Regulamentul transporturilor rutiere de persoane şi bagaje; c) lista de control, de modelul prevăzut în Regulamentul transporturilor rutiere de persoane şi bagaje; d) contractul încheiat cu beneficiarul transportului respectiv, în original. În acest sens, la momentul comiterii accidentului rutier, conducătorul auto nu deținea careva acte eliberate de către persoana juridică, în acest sens, se atestă că nu poate fi invocat faptul că la momentul accidentului ultimul nu avea trecută inspecția tehnică.

Punctează că contrar prevederilor art. 22 alin. (12^1) Legii nr. 414 din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule ce prevede expres faptul că Asigurătorul care are încheiat contract de asigurare de bunuri cu persoana păgubită este obligat să invite la procesul de constatare a pagubei persoana vinovată şi asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, probând invitația printr-un înscris justificativ.

Relevă că la materialele cauzei, se atestă faptul că compania de asigurare nu a informat pârâtul despre constatarea şi evaluarea pagubei ce urmează a fi efectuată, pentru ca ultimul să-şi poate exercita drepturile legale de a asista la evaluare şi de a face obiecții. Într-un final fiind făcută o evaluare vădit abuzivă, cu acordarea unor compensații ce nu corespund prejudiciului real cauzat.
În circumstanţele descrise, un raport de constatare a pagubei şi ulterior de evaluare întocmit cu încălcarea legislației în vigoare, nu poate fi pus la baza încasării unui prejudiciu.
Solicită admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

11. În motivarea apelului incident declarat de CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, a indicat că la data de 10 decembrie 2019, în România, Mihail Capmoale conducând autovehiculul ”*****”, cu numărul de înmatriculare ***** ce aparține cu drept de SRL”AUTOGENIUS”, a încălcat RCR şi a tamponat autovehiculul ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****.

Punctează că vina conducătorului ”*****”, cu numărul de înmatriculare ***** şi anume al lui Mihail Capmoale în încălcarea RCR a fost stabilită prin procesul-verbal seria PHZX nr. 293650 din 10 decembrie 2019. Răspunderea civilă obligatorie externă pentru pagubele produse de autovehiculul ”*****”, cu numărul de înmatriculare ***** a fost asigurată la CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA pin contractul nr. RCAE-0025674 din 20 mai 2019, asigurat fiind SRL”AUTOGENIUS”.
Relevă că în baza Raportului de daune nr. 0165-19-CV-RO de CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA a fost emis ordinul nr. 744 din 4 martie 2020 prin care s-a aprobat despăgubirea de asigurare în mărime de 1981,02 Euro şi a fost achitată la contul bancar a gestionarului SRL”April Broker de Asigurare Reasigurare” prin ordinul de plată nr.243 din 4 martie 2020.
Totodată, în cadrul instrumentării dosarului de daune s-a constat că autovehiculul ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****, implicat în accidentul rutier din 10 decembrie 2019 la momentul procedurii producerii accidentului rutier nu dispunea de certificat de revizie tehnică - faptă confirmată prin accesarea informațiilor disponibile prin intermediul platformei de interoperabilitate (MContect) pusă la dispoziția CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA în bază de contract de către IP”Agenţia de Guvernare Electronică”.
Afirmă că același fapt, și anume lipsa certificatului de revizie tehnică, a fost confirmată de SRL”Autoforța” în calitate de stație de testare - răspuns oferit la interpelarea avocatului Gheorghe Sclifos.
Punctează că SRL”AUTOGENIUS” este posesorul *de iure* a vehiculului implicat în accidentului rutier iar Mihail Capmoale în calitate de posesor *de facto* - este

vinovat de producerea accidentului rutier şi totodată proprietarul nu a prezentat în termen autovehicul la efectuarea inspecției tehnice iar pe cale de consecință aceștia nu dispuneau de revizie tehnică la momentul producerii accidentului rutier.
Afirmă că actul juridic cu titlul gratuit, la caz contract de comodat invocat de pârâți, este un act juridic ce contravine principiilor constituirii persoanei juridice cu scop lucrativ ce urmărește dobândirea unui venit din activitatea sa, la caz SRL"AUTOGENIUS".
Relevă că în perioada pretins aflat în posesia persoanei fizice ce îl utiliza "în scopuri personale" şi anume la data de 24 ianuarie 2020 (după data accidentului rutier din 10 decembrie 2019, pe când conform contractului de comodat în perioada 1 noiembrie 2019 – 31 ianuarie 2020, s-ar fi aflat în posesia persoanei fizice Mihail Capmoale) autovehicul a fost prezentat la inspecția tehnică taxele fiind achitate se SRL"AUTOGENIUS" şi persoană de încredere indicată Victor Şveț. Tot, la data de 24 ianuarie 2020 fiind eliberat un raport de inspecție valabil pentru o perioadă de 6 luni deoarece constituie transport de persoane (21 locuri), fapt confirmat prin Răspunsul oferit de stația tehnică SRL"Autoforța". În aşa mod, contractul de comodat de fapt este unul fictiv iar consecutivitatea evenimentelor demonstrează că în perioada de referință utilizator *de iure* a fost SRL"AUTOGENIUS", iar utilizator de fapt la momentul producerii accidentului rutier a fost Mihail Capmoale.
Atrage atenţia la noțiunea de utilizator din motiv că art. 2013 alin. (1), (4) Cod civil, stabilește răspunderea/legătura de solidaritate anume operează cu noțiunea de utilizator în colaborare Regulile de inspecție tehnică periodică aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1047 din 8 noiembrie 1999, punctul 24, care obligă anume proprietarul autovehiculului să prezinte vehiculul la inspecția tehnică anual.
Consideră că instanţa de fond nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea justă a cauzei și normele de drept material au fost aplicate eronat de către instanţa de judecată în coraport cu circumstanţele de fapt și de drept invocate.
Prin urmare, solicită respingerea apelului depus de SRL"AUTOGENIUS", admiterea cererii de apel incident, casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii împotriva SRL"AUTOGENIUS" și încasarea în mod solidar a sumelor solicitate la nivelul instanței de fond, inclusiv, încasarea în mod solidar și a taxei de stat achitate la depunerea apelului incident.

12. În şedinţa judiciară, apelanta SRL"AUTOGENIUS", fiind citată legal pe email prin intermediul reprezentantului său, avocatul Liviu Capcelea, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive (f.d.154, 163).

Apelanta pe apelul incident CA"GENERAL ASIGURĂRI"SA, fiind legal citată pe email, în ședința instanței de apel, nu s-a prezentat, însă la 6 februarie 2024 prin intermediul poștei electronice, avocatul Gheorghe Sclifos, ce acționează în

interesele CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, a solicitat examinarea cererii de apel și a apelului incident în lipsa CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA și a reprezentantului acesteia, invocând imposibilitatea de a se prezenta (f.d.165-166).
Intimatul Mihail Capmoale, fiind legal citat pe email, în ședința instanței de apel, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive (f.d.154, 163).
Prin urmare, a fost dispusă examinarea cererii de apel în lipsa participanților la proces, or, în conformitate cu prevederile art.379 alin.(2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședința de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanților acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data şi ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului.

Aprecierea instanței de apel:

13. Analizând şi studiind materialele pricinii, Colegiul consideră necesar de a admite apelul declarat de SRL”AUTOGENIUS” și apelul incident declarat de CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, a casa hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 septembrie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.
14. În conformitate cu art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, apelanta respectând acest termen.
15. Conform art. 362^1 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cadrul procesului în care se judecă apelul depus de apelant, intimatul este în drept, după expirarea termenului de apel, să depună apel în scris, inclusiv în formă electronică prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Apelul incident se depune nu mai tîrziu de data depunerii referinței la cererea de apel.
16. În conformitate cu art. 385 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.
17. În temeiul art.386 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel, dacă concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.
18. Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
19. În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi

admisibilitatea acţiunii.

20. În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2), (5) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.
21. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanţe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
22. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
23. Potrivit recomandărilor avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce iau fost prezentate.
24. Instanţa de apel menţionează că, art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.
25. În opinia Colegiului, prima instanță, nu a ținut cont de aceste deziderate, nu a dat eficiență deplină circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, fapt ce a condus la adoptarea hotărârii, care nu este bazată pe fundament temeinic și materialul probator administrat.

26. Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că la 10 decembrie 2019, în România, Mihail Capmoale, conducând automobilul de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****, ce aparține cu drept de proprietate SRL”AUTOGENIUS”, a încălcat regulile circulației rutiere și a tamponat automobilul de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****.
27. Conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria PHZX nr. 293650 din 10 decembrie 2019, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Mihail Capmoale (f.d.21).
28. La fel, automobilul de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****, la momentul producerii accidentului, era asigurat în temeiul contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă) nr. RCAE-0025674 din 20 mai 2019, încheiat între asiguratorul CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA și asiguratul SRL”AUTOGENIUS” (f.d.19).
29. Conform raportului de daune nr. 0165-19-CV-RO din 27 martie 2020, s-a constatat că, în urma accidentului rutier din 10 decembrie 2019, prin deteriorarea automobilului de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****, SRL”April Broker de Asigurare Reasigurare” i-a fost provocat un prejudiciu material în sumă de 1981,02 Euro (f.d.16).
30. Conform ordinului CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA nr. 744 din 4 martie 2020, a fost aprobată despăgubirea de asigurare în mărime de 1981,02 de Euro, iar conform ordinului de plată nr. 243 din 4 martie 2020, această sumă a fost transferată la contul bancar al SRL”April Broker de Asigurare Reasigurare” (f.d.15, 17).
31. Invocând faptul că în temeiul art. 29 lit. f) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2016, îi oferă asiguratorului dreptul de a înainta o acțiune în regres împotriva persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor, la 22 septembrie 2022, CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA a înaintat cerere de chemare în judecată, ***ulterior concretizată***, împotriva SRL”AUTOGENIUS” și Mihail Capmoale cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.
32. Iar prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 22 septembrie 2023, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat de la Mihail Capmoale, în beneficiul CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, despăgubirea de asigurare în sumă de 1981,02 euro, echivalentul în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii, precum și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei și taxa de stat în sumă de 1186,73 lei. În rest acțiunea s-a respins.

33. Nefiind de acord cu hotărârea instanţei de fond, apelanta SRL”AUTOGENIUS”, reprezentată de avocatul Liviu Capcelea, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 septembrie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii.
34. Ulterior, CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, a depus cerere de apel incident împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 septembrie 2023, solicitând respingerea apelului depus de SRL”AUTOGENIUS”, admiterea cererii de apel incident, casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii împotriva SRL”AUTOGENIUS” și încasarea în mod solidar a sumelor solicitate la nivelul instanței de fond, inclusiv, încasarea în mod solidar și a taxei de stat achitate la depunerea apelului incident.
35. Verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii instanței ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de apel, în cererea de apel incident şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluția instanţei de fond, este una incorectă, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator şi interpretarea eronată a normelor de drept material.
36. Colegiul reține că instanţa de fond nu a dat eficiență deplină circumstanțelor cauzei și înscrisurilor prezentate, a interpretat eronat normele de drept material şi a dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, fapt ce a dus la soluţionarea greșită a cauzei.
37. Conform prevederilor art. 1822 alin. (1) din Codul civil, prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părţi (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terţului păgubit o prestaţie bănească (indemnizaţie ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare.
38. Conform prevederilor art. 1856 alin. (1) din Codul civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum şi eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului faţă de terţul căruia îi revine obligaţia să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.
39. Conform prevederilor art. 1857 alin. (2) din Codul civil, despăgubirea de asigurare reprezintă suma ce urmează a fi plătită de către asigurător asiguratului în vederea compensării prejudiciului suportat ca urmare a survenirii cazului asigurat.
40. Conform prevederilor art. 2024 alin. (1) din Codul civil, persoana care a reparat prejudiciul cauzat de o altă persoană are dreptul la o acţiune de regres

împotriva acesteia în mărimea despăgubirii plătite persoanei vătămate dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

41. Potrivit prevederilor art. 29 lit. f) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când utilizatorul autovehiculului nu dispune de certificat de revizie tehnică la momentul producerii accidentului.
42. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul constată că instanța de fond eronat a dispus încasarea de la Mihail Capmoale, în beneficiul CA"GENERAL ASIGURĂRI"SA, a despăgubirii de asigurare, din următoarele considerente.
43. Colegiul atestă că la data de 10 decembrie 2019, în România, Mihail Capmoale, conducând automobilul de model "*****", cu numărul de înmatriculare *****, **ce aparține cu drept de proprietate SRL"AUTOGENIUS"**, a încălcat regulile circulației rutiere și a tamponat automobilul de model "*****", cu numărul de înmatriculare *****.
44. Conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria PHZX nr. 293650 din 10 decembrie 2019, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Mihail Capmoale (f.d.21).
45. Concomitent, Colegiul atestă că automobilul de model "*****", cu numărul de înmatriculare *****, la momentul producerii accidentului, era asigurat în temeiul contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă) nr.RCAE-0025674 din 20 mai 2019, încheiat între asiguratorul CA"GENERAL ASIGURĂRI"SA și asiguratul SRL"AUTOGENIUS" (f.d.19).
46. Conform raportului de daune nr. 0165-19-CV-RO din 27 martie 2020, s-a constatat că, în urma accidentului rutier din 10 decembrie 2019, prin deteriorarea automobilului de model "*****", cu numărul de înmatriculare *****, SRL"April Broker de Asigurare Reasigurare" i-a fost provocat un prejudiciu material în sumă de 1981,02 Euro (f.d.16).
47. Conform ordinului CA"GENERAL ASIGURĂRI"SA nr. 744 din 4 martie 2020, a fost aprobată despăgubirea de asigurare în mărime de 1981,02 Euro, iar conform ordinului de plată nr. 243 din 4 martie 2020, această sumă a fost transferată la contul bancar al SRL"April Broker de Asigurare Reasigurare" (f.d.15, 17).
48. Colegiul atestă că în cadrul instrumentării dosarului de daune s-a constatat că, automobilul de model "*****", cu numărul de înmatriculare *****, la

momentul producerii accidentului rutier, nu avea un certificat de revizie tehnică valabil (f.d.21).

49. Conform raportului de inspecție periodică a mijlocului de transport de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****, la data de 7 noiembrie 2019, a expirat inspecția tehnică (f.d.47).
50. La fel, potrivit răspunsului din 2 martie 2023, eliberat de către SRL”Autoforța”, automobilul de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****, a trecut inspecția tehnică periodică la data de 24 ianuarie 2020 (f.d.97).
51. Astfel, se atestă cu certitudine că la data comiterii accidentului rutier din 10 decembrie 2019, automobilul de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****, ce aparține cu drept de proprietate SRL”AUTOGENIUS”, nu dispunea de certificat de revizie tehnică.
52. Colegiul punctează, că potrivit pct. 24 a Anexei 3 din Hotărârea Guvernului nr. 1047 din 8 noiembrie 1999 privind regulile de inspecție tehnică periodică a autovehiculelor şi remorcilor acestora, prevede că pentru autovehiculele antrenate la transportul călătorilor (pasagerilor) în folos public, autovehiculele destinate instruirii şi cele implicate în transportarea mărfurilor periculoase, testarea tehnică obligatorie se va efectua o dată la 6 luni, iar pentru celelalte unităţi de transport, testarea tehnică obligatorie se va efectua o dată la 12 luni.
53. Respectiv, prevederea sus menționată, obligă proprietarul autovehiculului să prezinte vehiculul la inspecția tehnică anual.
54. Potrivit materialelor cauzei, se constată cu certitudine că momentul producerii accidentului, asiguratul SRL”AUTOGENIUS” nu a dispus de revizie tehnică, fapt ce îi oferă asiguratorului CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA un drept de creanță față de SRL”AUTOGENIUS” și îi permite să înainteze acțiune de regres împotriva ultimului.
55. Colegiul reține și faptul că SRL”AUTOGENIUS”, a dispus de posibilitatea privind participarea sa la evaluarea prejudiciului cauzat, și anume: la data de 10 decembrie 2019 - data accidentului rutier; la data de 25 martie 2022 - data recepționării de către pârât a pretenției înaintată de asigurator privind recuperarea prin regres a daunelor. Respectiv, având la dispoziție posibilitatea participării sale la examinarea dosarului de daune, perioadă în care a avut posibilitatea reală de a contesta sau nu probele care demonstrează întinderea prejudiciului cauzat, da a veni cu propuneri şi solicitări în acest sens, SRL”AUTOGENIUS” ca proprietar al automobilului, a demonstrat doar o lipsă de interes şi prin urmare şi încălcarea obligațiilor asumate prin în temeiul Contractul de asigurare.
56. Dispunând admiterea cererii de apel și a apelului incident, cu casarea hotărârii instanței de fond, Colegiul atestă că instanța de fond eronat a dispus încasarea

despăgubirii de asigurare de la Mihail Capmoale, reținând faptul că la momentul producerii accidentului rutier la 10 decembrie 2019, utilizator al automobilului de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****, era Mihail Capmoale, în baza contractului de comodat din 1 noiembrie 2019, prin care SRL”AUTOGENIUS”, în calitate de comodant, a transmis lui Mihail Capmoale, în calitate de comodatar, automobilul de model ”*****”, cu numărul de înmatriculare *****, pentru a circula pe teritoriul Republicii Moldova, precum și peste hotarele țării, contractul fiind valabil până la data de 31 ianuarie 2020 (f.d.75-76).

57. În mod distinct, Colegiul punctează că actul juridic cu titlul gratuit, la caz contract de comodat, este un act juridic ce contravine principiilor constituirii persoanei juridice cu scop lucrativ ce urmărește dobândirea unui venit din activitatea sa, la caz SRL”AUTOGENIUS”.
58. Colegiul constată că în perioada pretins aflat în posesia persoanei fizice ce îl utiliza ”în scopuri personale” şi anume la data de 24 ianuarie 2020, după data accidentului rutier din 10 decembrie 2019, pe când conform contractului de comodat în perioada 1 noiembrie 2019 – 31 ianuarie 2020 s-ar fi aflat în posesia persoanei fizice Mihail Capmoale, autovehicul a fost prezentat la inspecția tehnică taxele fiind achitate de SRL”AUTOGENIUS” şi persoană de încredere indicată Victor Şveț.
59. La fel, la data de 24 ianuarie 2020 fiind eliberat un raport de inspecție valabil pentru o perioadă de 6 luni deoarece constituie transport de persoane (21 locuri), fapt confirmat prin răspunsul oferit de stația tehnică SRL”Autoforța”.
60. Prin urmare, reținând specificul prevederilor care reglementează rapoartele juridice între persoanele păgubite în urma unui accident rutier pentru care răspunzătoare în vederea compensării daunelor provocate – este o companie de asigurare, Colegiul ajunge la concluzia privind admiterea cererii de apel și a cererii de apel incident, casarea hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 septembrie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depusă de CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA împotriva lui Mihail Capmoale, și admiterea acțiunii depusă de CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA împotriva SRL”AUTOGENIUS”, încasarea de la SRL”AUTOGENIUS”, în beneficiul CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, despăgubirea de asigurare în sumă de 1981,02 euro, echivalentul în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii.
61. În aceeași ordine de idei, conform prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.
62. În corespundere cu prevederile art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la

cerere, părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretențiile reclamantului.

63. Conform prevederilor art. 96 alin. (1), (1^1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
64. În așa împrejurări, reținând dispozițiile sus menționate, în legătură cu faptul că cererea de apel și cererea de apel incident urmează a fi admise, cu casarea hotărârii instanței de fond, Colegiul va dispune încasarea de la SRL”AUTOGENIUS”, în beneficiul CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000,00 lei, cheltuieli pe care instanța de apel le consideră ca fiind rezonabile și necesare, confirmate prin factura fiscală și ordinul de plată din 5 ianuarie 2022 (f.d.8, 9), precum și prin raportul privind cheltuielile de asistență juridică (f.d.10-11), taxa de stat în sumă de 1186,73 lei achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, fapt confirmat prin ordinul de plată nr.1342 din 23 iunie 2022 (f.d.2), taxa de stat în sumă de 890,00 lei achitată la depunerea cererii de apel incident, fapt confirmat prin nota de plată seria A00501034268472 din 22 ianuarie 2024 (f.d.160).
65. În final, Colegiul reiterează concluzia că instanța de fond incorect a adoptat soluția, hotărârea contravine cerinţelor art. 239 din Codul de procedură civilă, astfel că cererea de apel înaintată de apelanta SRL”AUTOGENIUS” și apelul incident declarat de CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, urmează a fi admise, fapt ce atrage după sine casarea hotărârii instanței de fond, cu adoptarea unei noi hotărâri.

În conformitate cu prevederile articolelor 385 lit. c), 362^1, 389-390 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

Se admite cererea de apel declarată de apelanta SRL”AUTOGENIUS” și apelul incident declarat de CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 22 septembrie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri, după cum urmează:

Acțiunea depusă de CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA împotriva lui Mihail Capmoale cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Se admite acțiunea depusă de CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA împotriva SRL”AUTOGENIUS” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la SRL”AUTOGENIUS”, IDNO *****, în beneficiul CA”GENERAL ASIGURĂRI”SA, IDNO *****, despăgubirea de asigurare în sumă de 1981,02 euro (una mie nouă sute optzeci și unu Euro, 02 eurocenți), echivalentul în lei moldovenești la cursul Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000,00 lei (cinci mii lei, 00 bani), taxa de stat în sumă de 1186,73 lei (una mie o sută optzeci și șase lei, 73 bani), achitați la depunerea cererii de chemare în judecată, taxa de stat în sumă de 890,00 lei (opt sute nouăzeci lei, 00 bani), achitați la depunerea cererii de apel.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Vitalie Cotorobai

Viorica Mihaila